

Protokół

49. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 3. listopada 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski.

Obecnych posłów 102.

Ze strony Rządu: JE. e. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki, e. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś i Wiceprezydent e. k. Rady szkolnej krajowej p. Dr. E. Płazek.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czterdziestego siódmego posiedzenia nważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół czterdziestego ósmego posiedzenia złożony jest w binrze sejmowem do przejrzania.

Marszałek oznajmia, że p. Wilczkiewiczowi udzielił urlopu do końca sesyi sejmowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 3. listopada 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 3683, 3686.

Komisji szkolnej Ls. 3684.

Komisji gminnej Ls. 3696.

Komisji drogowej Ls. 3681, 3697.

Komisji reform agrarnych Ls. 3687, 3688, 3689, 3690.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie spoczynku niedzielnego w zakładach przemysłowych.

W fabryce papieru Fijałkowskich w Czańcu pod Kętami, tudzież we wszystkich młynach parowych około Kołomyi przepisany ustawą spoczynek niedzielny nie bywa wcale zachowany. Podobne żale podnosi ludność, pracująca w browarach i gorzelniach żydowskich w kraju.

Gdy zachowanie spoczynku niedzielnego potrzebne jest dla pracujących nie tylko z religijnego, ale też i z moralnego i zdrowotnego względu, przeto podpisani zapytnją:

1. Czy wiadomy jest ten stan rzeczy c. k. Rządowi?

2. Czy zechce bezzwłocznie stosownie wydać polecenia, aby w tych i wszystkich zakładach przemysłowych był ściśle przestrzegany?

Interpelant:
ks. Stojałowski w. r.

Skolyszewski, Szajer, Cielecki, Potoczek, Włodek, Bojko, Krempa, Szponder, Szwed. Kramarczyk, Żardecki, Ochrymowicz, T. Cieński, L. Cieński.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie rzeźni w Dukli.

Rzeźnia w Dukli, utrzymana w wielkiem nieporządku, a przytem położona prawie w śródmieściu, wśród gęstych zabudowań mieszkalnych, została już raz na rozkaz Starostwa krośnieńskiego zamkniętą ze względów policyjno-sanitarnych.

Później, za wstawieniem się różnych miejscowych figur politycznych, pozwoliło Starostwo rzeźnię otworzyć, bez wprowadzenia żadnych ulepszeń i dotychczas, mimo zażaleń właścicieli sąsiednich domostw, utrzymuje się taki stan rzeczy, z niebezpieczeństwem dla zdrowia ludności.

Zapytujemy tedy c. k. Rząd, kiedy nareszcie nakaże usunąć rzeźnię w Dukli z dotychczasowego miejsca.

Interpelujący:
Jan Stapiński.

Bojko, Krempa, Włodek, Huza, Romanowicz, Rotter, Jahl, Wiśniewski, Żardecki, Potoczek, Maryewski, Schätzel, Witosławski, Tomaszewski, Maiss, Ochrymowicz.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu.

Wydane przed dwoma laty zarządzenie c. k. Namiestnictwa do Kasy oszczędności w Żywcu, aby zobowiązania prawne dłużników wobec Kasy sporządzane były przez

notaryusza. Celem tego słusznego rozporządzenia było zaoszczędzenie ludności znacznych kosztów, które powstają przy egzekwowaniu zobowiązań nie przez notaryusza spisanych, a Kasie oszczędności kłopotów z długotrwałymi procesami.

Komisarz rządowy, powołany do nadzorowania czynności Kasy, zakomunikował zarządowi Kasy owo rozporządzenie Namiestnictwa, ale na niezem się skończyło. Zarząd Kasy rozporządzenia Namiestnictwa nie wykonał, a komisarz nadzorujący czynności Kasy nie dopilnował wykonania, pod pretekstem wniesionego rekursu do ministerstwa. I tak sprawa idzie w odwłokę, ze szkodą ludności i Kasy samej.

Aby temu zapobiedz, zanosimy to pytanie do c. k. Rządu!

Kiedy zechce c. k. Rząd przymusić Zarząd Kasy oszczędności w Żywcu do zastosowania się do rozporządzenia Namiestnictwa, aby pisma urzędowe między Kasą a dłużnikami w sprawie zobowiązań pieniężnych spisywane były przed notaryuszem, a nie — jak dotychczas — przez adwokata.

We Lwowie 2. listopada 1903.

Jan Stapiński w. r.

Bojko, Krempa, Włodek, Romanowicz, Rotter, Huza, L. Wiśniewski, Witosławski, Tomaszewski, Maryewski, Schätzel, Potoczek, Maiss, Ochrymowicz, Jahl, Żardecki.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Uchwała finansowa na rok 1904.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz czyta, przytoczone poprzednio uchwały Izby ktorými zmieniono wnioski komisji, i oznajmia, że wskutek zapadłych uchwał należy we wniosku I. zmienić cyfrę wydatków na 25,229.381 koron, podobnie we wniosku IV. zmienić należy cyfrę na 2,076.000 koron,

następnie we wniosku IV. odpadają ustępy 2 i 3., a ustęp 4 będzie obecnie ustępem 2-gim:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Na rok 1904, ustanawia się wydatki funduszu krajowego w sumie 25,229.381 K. a dochody własne tego funduszu w sumie 10,677.466 „

II. 1) Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1904 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5%owego podatku od domów wolnych, po 60 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobistodochodowego, w wysokości 66 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

2) Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1 ad a) wymienionych w wysokości 52 halerzy, zaś do podatku w tymże ustępie ad b) wymienionych, po 58 halerzy od każdej korony całej należności tych podatków.

3) Kwoty przyzwolone na rok 1904 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, b, c, d, pozycyi 26;

c) w rubryce VIII. między pozycjami 208 i 209 tudzież między pozycjami 213, 214, 215 i 216.

d) w rubryce X. między pozycjami 277 e) i 279 dalej 253, 283 i 287; dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół;

e) w rubryce XI. między pozycjami 327, 328 i 329;

f) w rubryce XII. między pozycjami 391 i 460 między pozycjami 457 a 467 między pozycjami 458 a 459, między pozycjami 464 a 466 a) i poz. 457 i 472, wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe, połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. Ustawę wedle dołączonego $\frac{1}{2}$. projektu „o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie datku kraju do kosztów regulacji rzek, mającej się wykonać w myśl ustawy z dnia 18/9 1901 Dz. u. kraj. Nr. 103.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki do wysokości 2,076.000 koron, a to w części z funduszy zostających pod zarządem Wydziału krajowego, a w części w jednym z Zakładów finansowych, jednakże bez wydawania papierów (obligów) emisyjnych krajowych.

Pożyczka ta ma być użyta:

1. Na pokrycie kosztów wynikłych z rozszerzenia Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie:

2. Na pokrycie kosztów wynikłych z odbioru Zamku królewskiego oa Wawelu w Krakowie, w myśl uchwały sejmowej z dnia 8. lutego 1897 roku.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby na przyszłość stale zwoływał Sejm krajowy w takim czasie, by budżet krajowy mógł być corocznie uchwalany przed początkiem odnośnego roku, tudzież by Sejmowi pozostawiony został potrzebny czas do gruntowego roztrząśnienia i załatwienia w zakresie jego czynności wchodzących spraw.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Na rok 1904 ustanawia się wydatki funduszu krajowego w sumie 25,229.381 K., a dochody własne tego funduszu w sumie 10,677.466 K.

Izba uchwała bez rozprawy wnioszek I. komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. 1) Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1904 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5 procentowego podatku od domów wolnych po 50 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 66 halerzy

od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

2) Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1 ad a) wymienionych, w wysokości 52 halerzy, zaś od podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po 58 halerzy od każdej korony całej należności tych podatków.

3) Kwoty przyzwolone na rok 1904 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, b, c, d pozycji 26;

c) w rubryce VIII. między pozycjami 208 i 209, tudzież między pozycjami 213, 214, 215 i 216;

d) w rubryce X. między pozycjami 277 e) i 279, dalej 253, 283 i 287;

dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół.

e) w rubryce XI. między pozycjami 327, 328 i 329;

f) w rubryce XII. między pozycjami 391 i 460, między pozycjami 457 a 467,

między pozycjami 458 a 459, między pozycjami 464 a 466 a) i pozycjami 457 i 472, wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe, połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek II. komisji.

Sprawozdawca czyta :

III. Ustawę wedle dołączonego projektu „o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie datku kraju do kosztów regulacji rzek, mającej się wykonać w myśl ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103“.

U s t a w a

z dnia o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie datku kraju do kosztów regulacji rzek, mającej się wykonać w myśl ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Celem pokrycia datku krajowego do kosztów regulacji rzek w myśl §. 4 ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103 w okresie od r. 1904 do 1912 upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w 4% obligacjach krajowych z terminem umorzenia 50-letnim w imiennej wartości 7,000.000 K.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

Art. I.

Celem pokrycia datku krajowego do kosztów regulacji rzek w myśl §. 4 ustawy

z dnia 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103 w okresie od r. 1904 do r. 1912 upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w 4% obligacjach krajowych z terminem umorzenia 50-letnim w imiennej wartości 7,000.000 K.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie datku kraju do kosztów regulacji rzek, mającej się wykonać w myśl ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kraj. Nr. 103.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta :

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki do wysokości 2,076,000 koron, a to w części z funduszków zostających pod zarządem Wydziału krajowego, a w części w jednym z Zakładów finansowych, jednakże bez wydawania papierów (obligów) emisyjnych krajowych.

Pożyczka ta ma być użyta:

1. Na pokrycie kosztów wynikłych z rozszerzenia Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie;

2. Na pokrycie kosztów wynikłych z odbioru Zamku królewskiego na Wawelu w Krakowie, w myśl uchwały sejmowej z dnia 8. lutego 1897 roku.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek IV. komisji.

Sprawozdawca czyta:

V. Sejm wzywa e. k. Rząd, aby na przyszłość stale zwolywał Sejm krajowy w takim czasie, by budżet krajowy mógł być corocznie uchwalany przed początkiem odnośnego roku, tudzież by Sejmowi pozostawiony został potrzebny czas do gruntownego roztrząśnienia i załatwienia w zakres jego czynności wchodzących spraw.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia Kazimierz Badeni.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz,

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Kozłowski.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Mieczysława Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Czartoryski i Męciński.

Przemawia zapisany do głosu p. Czartoryski.

Przemawia zapisany do głosu p. Męciński.

Przemawia p. Stapiński dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek V. komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy, przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, uchwała Izba uchwałę finansową na r. 1904 w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) komisji gminnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie wydzielienia niektórych parcel z gminy Grzegórzek i przyłączenia ich do gminy m. Krakowa.

Sprawozdawca p. Górski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę:

U s t a w a

z dnia wielająca do miasta Krakowa niektóre parcele, należące do gminy Grzegórzek.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, postanawiam:

Art. I.

Parcele budowlane 69, 77, 156, 157, 158, 159 i 160, oraz parcele gruntowe 430, 441/1, 441/2, 443/1, 443/2, 443/3, 556/1, 556/2, 557, 559, 560, 561 i 562 w gminie Grzegórzki położone zostają w myśl §. 3. ustawy z dnia 6. października 1901 Dz. u. kr. Nr. 108 wielone do gminy miasta Krakowa. Zarazem wyłącza się wymienione parcele w myśl §. 3. ustawy o Reprezentacyi powiatowej z d. 12. sierpnia 1866 (Dz. ust. kraj. nr. 21.) z autonomicznego powiatu krakowskiego.

Art. II.

Niniejsza ustawa wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji bankowej o wniosku posła Milewskiego w sprawie „ułatwienia taniego kredytu celem zbudowania zbiorników naftowych na pomieszczenie do 10.000 cystern tych produktów“.

Sprawozdawca p. Sękowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, sprostowawszy poprzednio omyłki druku, a mianowicie na wniosku komisji, w wierszu drugim z góry zamiast: „na 10.000“ ma być: „do 10.000“, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby niezwłocznie wszedł w porozumienie z Bankiem krajowym celem zbudowania zbiorników naftowych do 10.000 cystern a skoro fundusz krajowy od strat zabezpieczonym będzie, przystąpił do tej budowy w możliwie najkrótszym czasie i na najbliższej sesji sejmowej z wykonania tej uchwały zdał sprawę.

Petycę L. s. 3414 odstępuje komisya bankowa Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Przemawia p. Czaykowski Władysław, i stawia następujący wniosek zamiast wniosku komisji:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby niezwłocznie wszedł w porozumienie z Bankiem krajowym celem zbudowania zbiorników naftowych na 10.000 cystern, a skoro fundusz krajowy od strat zabezpieczonym będzie, przystąpił do tej budowy w możliwie najkrótszym czasie i na najbliższej sesji sejmowej z wykonania tej uchwały zdał sprawę“.

Przemawia p. Stapiński i stawia następujący wniosek:

Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby zbadał potrzebę zbudowania zbiorników naftowych na 10.000 cystern i rentowność oraz bezpieczeństwo takiego przedsięwzięcia, a w razie dodatnich wyników, aby polecił Bankowi krajowemu wdrożenie starań o wybudowanie takich rezerwoarów, przez tow. akcyjne pod patronatem Banku krajowego i Wydziału krajowego.

Przemawia p. Abrahamowicz i stawia następujący wniosek:

„Sejm wzywa Wydział krajowy, by niezwłocznie wszedł w porozumienie z Bankiem krajowym celem obmyślenia sposobu zbudowania zbiorników naftowych do 10.000 cystern, w miarę istotnej potrzeby. O wyniku tej akcji złoży Wydział krajowy sprawozdanie na najbliższej sesji sejmowej“.

Przemawia w sprawie formalnej p. Władysław Czaykowski i oznajmia, że cofa swój wniosek i przyłącza się do wniosku p. Abrahamowicza.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Gorayski i Rutowski.

Przemawia zapisany do głosu p. Gorayski.

Przemawia zapisany do głosu p. Rutowski.

Przemawia w sprawie formalnej p. Górski i oświadcza, że podejmuje wniosek p. Czaykowskiego Władysława z tą zmianą, że we wniosku p. Władysława Czaykowskiego umieścić należy słowa: „w miarę istniejącej potrzeby“ po słowie „budowy“ w trzecim wierszu z góry we wniosku komisji zawartem.

Przemawia p. Abrahamowicz i oświadcza, że przystępuje do wniosku p. Wład. Czaykowskiego, podjętego przez p. Górskiego.

Sprawozdawca przemawia oświadcza-jąc, że w porozumieniu z wnioskodawcami przyjmuje wniosek p. Górskiego.

Marszałek oświadcza, że wobec takiego porozumienia jest tylko wniosek komisji, który Izba uchwała w następującem brzmieniu:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby niezwłocznie wszedł w porozumienie z Bankiem krajowym celem zbudowania zbiorników naftowych do 10.000 cystern, a skoro fundusz krajowy od strat zabezpieczonym będzie, przystąpił do tej budowy w miarę istotnej potrzeby, w możliwie najkrótszym czasie i na najbliższej sesji sejmowej z wykonania tej uchwały zdał sprawę.

Petycję l. s. 3414 odstępuje komisya bankowa Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszków budżetem objętych za lata 1900, 1901 i 1902.

Sprawozdawca p. Loewenstein uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm udziela Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków fundu-

szów, budżetem objętych, za lata 1900, 1901 i 1902.

2. Powyższa uchwała obejmuje także absolutoryum dla ek. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego i krajowego funduszu szkolnego emerytalnego za lata 1900, 1901 i 1902.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Płażek.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1. i 2. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszków samostnych (niedotowanych) budżetem nieobjętych, — za lata 1900, 1901 i 1902.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zamknięcie funduszków samostnych (niedotowanych) budżetem nieobjętych za lata 1900, 1901 i 1902 przyjmuje do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej w przedmiocie proponowanej przez Wydział krajowy zmiany §§. 11. i 15. ustawy z dnia 28. lipca 1897. Nr. 47. Dz. ustaw kraj. urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych.

Sprawozdawca p. Władysław Czaykowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony tu projekt do zmiany §§. 11. i 15. ustawy z dnia 28. lipca 1897 r. Nr. 47. Dz. ustaw kraj.

U s t a w a

z dnia, zmieniająca postanowienia §§ 11. i 15. ustawy krajowej z dnia 28. lipca 1897 Nr. 47. Dz. u. k., urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Artykuł I.

Paragrafy 11. i 15. ustawy krajowej z dnia 28. lipca 1897 r. dz. u. kr. Nr. 47, urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych uchyla się niniejszem, a natomiast obowiązując będą następujące postanowienia:

§. 11. Krajowe zakłady lecznicze powszechne i publiczne mają własne, przez Sejm uchwalone statuta. Zakłady te zostają pod bezpośrednim zarządem Wydziału krajowego.

W przyszłości uchwałać będzie statuta dla krajowych zakładów publicznych i powszechnych Sejm krajowy, na podstawie wniosku Wydziału krajowego, przedstawionego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Innymi szpitalami powszechnymi i publicznymi zawiadują komitety szpitalne. Komitet szpitalny składa się w Lubaczowie, Podhajcach, Przemyślanach, Śniatynie, Sokalu, Zaleszczykach, Złoczowie i Żywcu:

- a) z delegata Wydziału krajowego;
- b) z prezesa Rady powiatowej lub jego zastępcy;
- c) z delegata Wydziału powiatowego;
- d) z dyrektora szpitala.

W szpitalach zaś w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Drohobyczu, Jaśle, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Sączu Nowym, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach i Żółkwi:

- a) z delegata Wydziału krajowego;
- b) z naczelnika gminy lub jego zastępcy;
- c) z delegata Rady gminnej;
- d) z dyrektora szpitala.

W przyszłości ustawa — uznająca szpital za publiczny i powszechny (§. 2.), oznaczy w każdym poszczególnym wypadku skład Komitetu szpitalnego.

§. 15. Koszta budowy nowego, odbudowy lub rozszerzenia starego gmachu tudzież wewnętrznego urządzenia dobudowanej części w szpitalach, już uznanych za powszechne i publiczne, pokrywane będą przede wszystkim ze specjalnych na ten cel przeznaczonych funduszków i zobowiązań.

W braku lub niedostateczności takich funduszków, połowę potrzebnej kwoty pokryje szpital pożyczką umarzoną z taksy leczenia, jeżeli Sejm potrzebę tej budowy uzna. Drugiej połowy dostarczy dla szpitala w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Drohobyczu, Jaśle, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Sączu Nowym, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach i Żółkwi ta gmina, zaś dla szpitala w Lubaczowie, Podhajcach, Przemyślanach, Śniatynie, Sokalu, Zaleszczykach, Złoczowie i Żywcu ten powiat, w której względnie w którym dotyczący szpital się znajduje.

W przyszłości ustawa uznająca szpital za publiczny i powszechny (§. 2.), ozna-

czy w każdym poszczególnym wypadku, kto (powiat czy gmina) do ponoszenia połowy niepokrytych własnymi środkami nadzwyczajnych wydatków będzie obowiązany.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. komisarz rządowy Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Paragrafy 11. i 15. ustawy krajowej z dnia 28. lipca 1897 roku dz. u. kr. Nr 47, zarządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych uchyla się niniejszem, a natomiast obowiązująć będą następujące postanowienia:

§. 11. Krajowe zakłady lecznicze powszechne i publiczne mają własne, przez Sejm uchwalone statuta. Zakłady te zostają pod bezpośrednim zarządem Wydziału krajowego.

W przyszłości uchwalać będzie statuta dla krajowych zakładów publicznych i powszechnych Sejm krajowy, na podstawie wniosku Wydziału krajowego, przedstawionego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Innymi szpitalami powszechnymi i publicznymi zawiadują komitety szpitalne. Komitet szpitalny składa się w Lubaczowie, Podhajcach, Przemyślanach, Śniatynie, Sokalu, Zaleszczykach, Złoczowie i Żyweu:

- a) z delegata Wydziału krajowego;
- b) z prezesa Rady powiatowej lub jego zastępcy;

- c) z delegata Wydziału powiatowego;
- d) z dyrektora szpitala.

W szpitalach zaś w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Drohobyczu, Jaśle, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Sączu Nowym, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach i Żółkwi:

- a) z delegata Wydziału krajowego;
- b) z naczelnika gminy lub jego zastępcy;
- c) z delegata Rady gminnej;
- d) z dyrektora szpitala

W przyszłości ustawa — uznająca szpital za publiczny i powszechny (§. 2.), oznaczy w każdym poszczególnym wypadku skład Komitetu szpitalnego.

§. 15. Koszta budowy nowego, odbudowy lub rozszerzenia starego gmachu tudzież wewnętrznego urządzenia do budowanej części w szpitalach, już uznanych za powszechne i publiczne, pokrywane będą przedewszystkiem ze specjalnych na ten cel przeznaczonych funduszków i zobowiązań.

W braku lub niedostateczności takich funduszków, połowę potrzebnej kwoty pokryje szpital pożyczką umarżaną z taksy leczenia, jeżeli Sejm potrzebę tej budowy uzna. Drugiej połowy dostarczy dla szpitala w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Drohobyczu, Jaśle, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Sączu Nowym, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach i Żółkwi ta gmina, zaś dla szpitala w Lubaczowie, Podhajcach, Przemyślanach, Śniatynie, Sokalu, Zaleszczykach, Złoczowie i Żyweu ten powiat, w której względnie w którym dotyczący szpital się znajduje.

W przyszłości ustawa uznająca szpital za publiczny i powszechny (§. 2.), oznaczy w każdym poszczególnym wypadku, kto (powiat czy gmina) do ponoszenia połowy niepokrytych własnymi środkami nadzwyczajnych wydatków będzie obowiązany.

Izba bez rozprawy uchwała Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Artykuł II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba bez rozprawy uchwała Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . zmieniająca postanowienia §§. 11. i 15. ustawy krajowej z dnia 28. lipca 1897 Nr. 47. Dz. u. kr., zarządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych, tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z wniosków posłów Szajera i Stapińskiego w sprawie ograniczeń handlu nierogacizną.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy poprzednio następujące omyłki druku w rezolucyi 11 we wniosku drugim zamiast „który“ ma być „którzy“, a w rezolucyi 24 we

wierszu ostatnim zamiast „bakteryologicznego“ ma być „weterynaryjnego.“

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

R e z o l u c y e.

Na powyższych podstawach Komisya wnosi:

I. Sejm wzywa c. k. Rząd:

1) aby uchylił wszystkie w przedmiocie wywozu trzody z Galicyi wydane rozporządzenia, aby przeto tak zewnętrzny, jak i wewnętrzny handel trzodą w Galicyi traktował według tych samych przepisów, co handel innych krajów koronnych.

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w przyszłości nie naruszał przyznanego ustawą z dnia 29. stycznia 1880, galicyjskim władzom krajowym zakresu działania i t. d.

3) ażeby w rozporządzeniu Ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 13. grudnia 1902, uchylił wyjątek ustanowiony w niem na niekorzyść Galicyi.

4) ażeby uchylił zawarte w rozp. z 10. grudnia 1901 L. 135.005 1902 zakazy wywozu świń użytkowych i hodowlanych z Galicyi do innych krajów koronnych austriackich i ograniczył je do gmin, a względnie rejonów zarazą dotkniętych.

5) ażeby jaknajrychlej a najpóźniej do 1. stycznia 1904 zniósł zarządzony w obwieszczeniu z d. 9. stycznia 1902 L. 3.067 podział Galicyi na strefy pomorowe świń i wszyskie z tym podziałem połączone ograniczenia tak, aby wewnątrz obrót handlowy nierogacizną w Galicyi w gminach, a względnie w okręgach wolnych od pomoru i zarazy swobodnie mógł się odbywać.

6) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby po zniesieniu rozporządzenia z d. 9. stycznia 1902 L. 3.067 do okręgów pomorowych ustanowionych w myśl §. 26. ustawy z 29. lutego 1880 celem zapobieżenia szerzenia się pomoru świń i zarazy pyskowo racicowej

wcierał tylko miejscowości zarazą dotknięte, lub z niemi w takiej styczności zostające, że dotknięcie się bydła zdrowego z jednej miejscowości z bydłem zarażonym z drugiej nie dałoby się uniknąć, aby po zniesieniu stref zarządzał ściśle zamykanie okręgów tylko w miarę konieczności, a to bez względu na granice powiatów politycznych i sądowych, oraz gmin katastralnych.

7) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w celu dopilnowania ścisłego zamknięcia i kontumacyi poszczególnych gospodarstw, części gmin, albo i całych gmin (minimalny rejen zapowietrzony) natychmiast po pojawieniu się pomoru lub zarazy exponował do tychże gmin dostateczną ilość organów c. k. Żandarmeryi.

8) Sejm wzywa c. k. Rząd, by w drodze administracyjnej poczynił możliwe zarządzenia w celu ułatwienia swobodnego i trwałego zbytu dla nierogacizny galicyjskiej, tak w innych krajach koronnych, jak i zagranicą, by spowodował i finansowo poparł powstanie urzędzeń lub przedsiębiorstw mających na celu ułatwienie tego zbytu.

9) Sejm wzywa Rząd, ażeby w podanych do publicznej wiadomości obwieszczeniach ograniczył wolność pędzenia świń z Węgier drogami przynajmniej w granicach obowiązujących w Galicyi rozporządzeń z dnia 9. stycznia 1903 L. 1541 i 27. marca 1903 L. 24.902.

10) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby nie naruszając tych ograniczeń handlu domokrajnego, które są niezbędne, poddał rewizyi obwieszczenie z d. 27. marca 1903 L. 24.902, i aby dozwolił w gminach, w których chów trzody się rozwija, a w których nie odbywają się targi, na osobno w tym celu ustanowionem i starannie dezynfekcyonowanym miejscu w pewnych z góry oznaczonych dniach za powiadomieniem władzy i pod nadzorem c. k. żandarmeryi sprzedawać nierogaciznę.

11) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby się natychmiast postarał o dokładniejsze pouczenie oglądaczy gminnych, którzy zakładają marki.

12) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w gminach, w których świnie za pomocą marek, poznaczono ustanowił dla świń już poznaczonych stałe paszporty.

13) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wniesiony b. r. do Izby poselskiej nowy projekt ustawy o tępieniu pomoru Nr. 1.717 cofnął, a przedłożył Izbie poselskiej nowy projekt, w którym;

a) obowiązek wynagradzania za sztuki zabite, nietylko żadnego nie dozna nszczenia, ale jeszcze rozszerzonym zostanie.

b) uwagi w niniejszem sprawozdaniu zawarte, znajdują uwzględnienie.

14) Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) aby ponownie władzom zalecił załatwienie spraw dotyczących pomoru i zarazy pyskowo-racicowej w jak najkrótszym przeciągu czasu.

b) aby władza powiatowa otrzymawszy doniesienie o wybuchu pomoru lub zarazy bezzwłocznie delegowała weterynarza, celem wydania zarządzeń policyjno-weterynaryjnych, ale też, ażeby i z drugiej strony po otrzymaniu doniesienia o wygaśnięciu zarazy, zarządziła natychmiast, co potrzebne dla otwarcia gminy.

15) Sejm wzywa c. k. Rząd, by ponownie wydał zarządzenie przyspieszające tok urzędowania w sprawie orzekania o wynagrodzeniach należnych za świnie wybite, względnie przez komisye przemysłowe na licytacje sprzedane lub na rzecz państwa zawłaszczone, umożliwiając ich pełną wypłatę w terminie oznaczonym, w §. 8. Ces. Rozp. z d. 2. Maja 1899 (Dz. u. kr. Nr. 81) a w szczególności, by wydał zarządzenie, aby na poczet tych wynagrodzeń mogły być wypłacane bezzwłocznie przez przedstawiciela Rządu w komisji pomoro

wej zaliczki w wysokości $\frac{3}{4}$ należnego wynagrodzenia.

16) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby zaopatrzył komisye pomorowe w wagi potrzebne do ważenia zwierząt zabitych.

17) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby zarządził ściśle przestrzeganie przepisów o przeprowadzaniu desyntezy w zagrodach zapowietrzonych pomorem.

18) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wspólnie z Wydziałem krajowym porozumiał się z Magistratami większych miast w kraju w celu zakładania jatek dla mięsa wędrowatego.

19) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby dokładnie zbadał i usunął niedogodności na targu w St. Marx, poddał tenże targ wyłącznemu nadzorowi państwowych weterynarzy, aby postarał się o dostateczną ich liczbę w celu zapewnienia szybkości i dokładności oględzin i aby skłonił gminę miasta Wiednia do odwołania wydanego z dnia 5. sierpnia 1895 L. 13.375 zakazu karmienia wołów na targu paszą skoncentrowaną.

20) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w moc obowiązujących przepisów skłonił gminy miejskie do zaopatrzenia targów w wagi na żywe bydło.

21) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby natychmiast postarał się o zaprowadzenie na wzór Niemiec i Węgier, ruchu pociągów pospiesznych dla uproszczenia szybkiego przewozu trzody chlewnej i o niższe taryfy kolejowych dla wywozu nierogacizny z Galicyi.

22) Sejm wzywa c. k. Rząd, by pomnożył liczbę weterynarzy rządowych odpowiednio do rozległości kraju i liczebności stanu trzody i bydła, tudzież by zorganizował skuteczną i ścisłą kontrolę i stałą inspekcję przez delegowane organa fachowe nad urzędowaniem weterynarzy na prowincyi i zastanowił się nad odpowiednią organizacją tej gałęzi służby tak, ażeby

wykonywanie ustaw o zwierzęcych chorobach zakaźnych mogło się stać skuteczniejszym.

23) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby ustanowił płatne ze skarbu państwa niższe organa wykonawcze w celu zapewnienia skuteczności zarządzeniom ustaw.

24) Sejm wzywa c. k. Rząd, by dążył do podniesienia stopnia zawodowego wykształcenia weterynarzy, szczególnie w dziedzinie bakteriologii przez hojniejsze wyposażenie Akademii weterynaryi we Lwowie, i jej klinik, przez połączenie z nią zakładu dla badania naukowego chorób zaraźliwych, oraz przez wydatniejsze poparcie instytutu weterynaryjnego w Krakowie.

25) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w najbliższym czasie zwołał ankietę, której skład wskaże Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem we Lwowie, w sprawie hodowli i handlu nierogacizną w Galicyi i aby w myśl wskazówek owej ankiety zarządził, co należy, dla zapobieżenia gromadzącemu upadkowi tej gałęzi gospodarstwa krajowego.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z Towarzystwami gospodarskimi, Izbami handlowymi i komisją dla spraw rolniczych, podjął rokowania z c. k. Rządem i kołami finansowymi kraju i zabezpieczył nasz handel nierogacizną, popierając zakłady przerabiania takowej na towar gotowy, mogący znaleźć odbyt poza granicami kraju.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby w wypadkach zarządzeń weterynaryjno-policyjnych, które przez mylną interpretację ustawy weterynaryjnej, mają na celu jednostronne unormowanie stosunków handlowych dla bydła i trzody z naszym krajem a przynoszą szkodę krajowi, korzystając z przysługującego mu prawa zastępstwa obrony interesów kraju, postarał się przez odwołanie do Trybunału administracyjnego o uchylenie rozporządzeń weterynaryjno-policyjnych z ustawą niezgodnych a dla Galicyi szkodliwych.

Przemawia p. Kolischer i stawia następujący wniosek zamiast wniosku komisji.

21. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby natychmiast postarał się zaprowadzenie na wzór Niemiec i Węgier ruchu pociągów pospiesznych dla uproszczenia szybkiego przewozu trzody chlewnej i o niżenie taryf kolejowych dla wywozu nierogacizny z Galicyi jakoteż o zniesienie obecnego systemu taryfowego zwanego „ocenienie wagi na oko“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje wniosek p. Kolischera.

Izba uchwała wniosek 21 w stylizacji p. Kolischera.

Izba uchwała bez rozprawy wnioski I. 22—24 komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca po kolei odczytuje.

Sprawozdawca czyta:

25. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w najbliższym czasie zwołał ankietę, której skład wskaże Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem we Lwo-

wie, w sprawie hodowli i handlu nierogacizną w Galicyi i aby w myśl wskazówek owej ankiety zarządził co należy, do zapobieżenia grożącemu upadkowi tej gałęzi gospodarstwa krajowego,

Przemawia p. Stojałowski i stawia następujący wniosek dodatkowy:

26. Sejm wzywa Rząd, aby: „podatek konsumcyjny na targu w St. Marx był pobierany nie od sztuki, ale od jej wagi“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, i przyjmuje wniosek dodatkowy p. Stojałowskiego.

Izba uchwała wniosek 25 Komisji, a oddzielnie powyższy wniosek 26 p. Stojałowskiego.

Następnie uchwała Izba oddzielnie i bez rozprawy wnioski II. i III. Komisji, które p. sprawozdawca odczytuje, a wreszcie uchwała rezolucję p. Buynowskiego, którą Marszałek poprzednio odczytał.

Marszałek oznajmia że odracza posiedzenie do godziny 7. wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 3 minut 5 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 3. listopada 1903.

Początek posiedzenia godzina 7 minut 45 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie:

Następuje:

Sprawozdanie Komisji przemysłowej o wniosku p. Rutowskiego i towarzyszy 1. o uwolnieniu nowopowstających instytucyj kredytowych, których celem będzie zakładanie i finansowanie przedsiębiorstw przemysłowych od dodatków do podatków, oraz 2. o powołaniu do życia przy udziale kraju, akcyjnego zakładu kredytowego mającego

na celu zakładanie i finansowanie przedsiębiorstw przemysłowych.

Sprawozdawca p. Rutowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- A) Załączony projekt ustawy,
- B) Załączony projekt uchwały.

A.

U s t a w a

z dnia obowiązująca w królestwie Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Kra-

kowskiem o uwolnieniu nowopowstających instytucyj kredytowych, których celem będzie zakładanie i finansowanie przedsiębiorstw przemysłowych od dodatków do podatków.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Od wszelkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych uwolnione będą akcyjne instytucye kredytowe, które powstaną w kraju w ciągu lat pięciu, których kapitał zakładowy wpłacony będzie wynosił najmniej 5,000.000 koron, jeżeli ich głównym, statutami określonym celem, będzie w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem powoływanie do życia, zakładanie, finansowanie i prowadzenie nowych przedsiębiorstw przemysłowych, a zarazem rozwijanie i wspieranie istniejących zakładów przemysłowych.

Pod finansowaniem nie rozumie się samego udzielania pożyczek, kredytu i eskontu lecz taki współdziałanie kapitału instytucyi w powołanem do życia przedsiębiorstwie przemysłowem, ażeby ta instytucya kredytowa uczestniczyła w ryzyku powołanego przez nią do życia przedsiębiorstwa przemysłowego.

Art. II.

Uwolnienie od dodatków do podatków może być udzielone na 10 do 15 lat

Art. III.

Uwolnienie od dodatków do podatków ustaje:

1) gdy w ciągu po sobie następujących lat trzech instytucya kredytowa osiągnęła czysty zysk przekraczający 6% kapitału zakładowego;

2) gdy instytucya kredytowa nie spełniała zadań objętych Art. I.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

B.

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Poleca się Wydziałowi krajowemu żeby wdrożył rokowania z instytucjami finansowymi w kraju i zagranicą celem powołania do życia w Królestwie Galicyi i Lodomeryi. z W. Księstwem Krakowskiem akcyjnego zakładu kredytowego z kapitałem zakładowym wpłaconym w wysokości 5 (pięciu) milionów koron, którego głównym, statutami określonym celem będzie powoływanie do życia i zakładanie przedsiębiorstw przemysłowych, finansować, a zarazem rozwijać i wspierać istniejące zakłady przemysłowe

II. Upoważnia się Wydział krajowy do rokowania i prowizorycznego zawarcia umowy, wymagającej zatwierdzenia Sejmu krajowego na następujących warunkach:

1. Do powstania zakładu kredytowego dla zakładania przedsiębiorstw przemysłowych z kapitałem akcyjnym najmniej 5,000.000 koron, mógłby kraj przystąpić ewentualnie z udziałem 1. miliona koron.

2. przez pierwszych lat 6 (sześć) kraj mógłby się zrzec dochodu od swego udziału na rzecz reszty akcyonaryuszy.

3. na pierwsze koszta założenia i finansowania zakładu, kraj mógłby się przyczynić kwotą 50.000 koron.

Przemawia p. Milewski i stawia następujący wniosek:

„Sprawozdanie komisji przemysłowej w powyższym przedmiocie odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania“.

Izba popiera wniosek p. Milewskiego.

Przemawia p. Komisarz rządowy Radea Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała odraczający wniosek p. Milewskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku Rektora Dzieślewskiego o przypuszczenie ukończonych uczniów szkół realnych na wydziały filozoficzny, medyczny i rolniczy uniwersytetów i o wniosku posła Rottera w tymże przedmiocie, jakoteż o założenie ośmioklasowej szkoły średniej z obowiązkową nauką języka łacińskiego i rysunków a bez nauki języka greckiego.

Sprawozdawca p. Stanisław Tarnowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd ażeby:

1. w razie przekształcenia szkół realnych z siedmio na ośmioklasowe, abiturientom tych szkół otworzył przystęp w charakterze uczniów zwyczajnych do tych nauk uniwersyteckich na wydziale filozoficznym, których podstawą są nauki matematyczne i przyrodnicze i na wydział medyczny;

2. ażeby zapewniwszy to uprawnienie przedłożył Wysokiemu Sejmowi wniosek do zmiany w krajowej ustawie o szkołach realnych, polegającej na uzupełnieniu tych szkół ósmą klasą.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisji które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wnioskach posłów Tadeusza Cieńskiego i Baworowskiego w sprawie ułatwienia ludności włościańskiej kupna drzewa z lasów państwowych.

Marszałek oznajmia, że ten punkt porządku dziennego usuwa z powodu nieobecności w Izbie p. sprawozdawcy.

Przemawia p. Tadeusz Cieński w sprawie formalnej i prosi Marszałka krajowego by zechciał nie usuwać tej sprawy mimo nieobecności referenta z porządku dziennego gdyż p. sprawozdawcę może zastąpić inny członek komisji.

Marszałek oświadcza, że jeżeli kto żęczy sobie zastąpić p. sprawozdawcę to o tem winien on lub przewodniczący komisji zawiadomić Marszałka, co w tym wypadku nie nastąpiło.

Przemawia p. Władysław Gniewosz i oznajmia, że przewodniczący komisji, miał zawiadomić Marszałka, że zastępcą p. sprawozdawcy w tym przedmiocie będzie przemawiający.

Marszałek oświadcza, że go nikt o tem nie zawiadomił, i zapytuje p. Wł. Gniewosza, czy zechce zastąpić p. sprawozdawcę.

P. Władysław Gniewosz oświadcza, że gotów jest zastąpić p. sprawozdawcę.

Następuje więc:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego o wnioskach posłów Tadeusza Cieńskiego i Baworowskiego w sprawie ułatwienia ludności włościańskiej kupna drzewa z lasów państwowych.

P. Władysław Gniewosz w zastępstwie sprawozdawcy p. Krzysztofowicza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby przeprowadził rokowania z c. k. Rzą-

dem co do rozszerzenia zakresu działania c. k. Dyrekcji lasów i dóbr skarbowych we Lwowie z równoczesnem zapewnieniem ingerencji c. k. Namiestnika w kierownictwie domen.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby w celu umożliwienia i ułatwienia ludności wiejskiej w bezleśnych okolicach kraju nabycia drzewa twardego opałowego a w pewnych wypadkach także drzewa budulcowego wyjednał u c. k. Rządu:

a) powiększenie możliwe rocznego etatu produkcji drzewa opałowego twardego:

b) niżenie taryf kolejowych dla dowozu drzewa.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i stawia następujące wnioski oraz poprawki:

we wniosku 2-gim komisji;

I) opuścić słowo: „twardego“ oraz słowa: „a w pewnych wypadkach także“ a zamiast tych ostatnich dodać literę i“;

II) ustęp a 2-go wniosku komisji ma opiewać:

„a) powiększenie możliwe rocznego etatu przez intensywniejsze wyzyskanie zrębów.“

III. Jako ustęp c) 2-go wniosku komisji należy wstawić słowa:

c) „Dalsze zakładanie w najkrótszym czasie składów drzewa opałowego i budulcu w miejscowościach Zaleszczyki, Tłuste, Buczacz, Czortków, Husiatyn, Tarnopol Borszczów, również ułatwienie nabywania pojedynczymi wagonami na stacjach kolei Podola i Pokucia.

IV) Jako osobny 3-ci wniosek dodatkowy:

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem, ażeby urzędowanie w Zarządach dóbr państwowych w Galicyi odbywało się w języku polskim“.

Przemawia p. Szajer i stawia następującą rezolucję:

4) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wyjednał u c. k. Rządu zezwolenie na bezpłatne zbieranie grzybów i jagód dziko rosnących oraz, o ile na to gospodarka lasowa pozwala, na zbieranie opadłych liści.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Kozłowski i Stojalowski.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia p. Stojalowski i stawia następujący wniosek dodatkowy:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby celem ułatwienia bytu ludności małorolnej lub bezrolnej wyjednał u c. k. Rządu wydzierżawienie gruntów w domenach tejże ludności, z wykluczeniem spekulantów“.

Izba popiera powyższy wniosek dodatkowy p. Stojalowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje imieniem komisji wszystkie powyższe poprawki i wnioski pp. Tadeusza Cieńskiego, Szajera i Stojalowskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził rokowania z c. k. Rządem do rozszerzenia zakresu działania c. k. Dyrekcji lasów i dóbr skarbowych we Lwowie z równoczesnem zapewnieniem ingerencji c. k. Namiestnika w kierownictwie domen.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek I komisji.

Sprawozdawca oznajmia, że wniosek II. komisji opiewa jak następuje:

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w celu umożliwienia i ułatwienia ludności wiejskiej, w bezleśnych okolicach kraju nabycia drzewa opałowego i drzewa budulcowego wyjednał u c. k. Rządu :

a) powiększenie możliwe rocznego etatu przez intensywniejsze uzyskanie zrębów ;

b) niżenie taryf kolejowych dla dowozu drzewa.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek II. komisji w powyższym brzmieniu tj. z poprawką p. T. Cieńskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę. Marszałek odczytuje 3 dodatkowy ustęp do 2 wniosku komisji.

c) Dalsze zakładanie w najkrótszym czasie składów drzewa opałowego i budulcowego w miejscowościach Zaleszczyki, Tłuste, Buczacz, Czortków, Husiatyn, Tarnopol, Borszczów, również ułatwienie nabywania pojedynczymi wagonami na stacjach kolei Podola i Pokucia.

Izba uchwala ustęp 3 wniosku 2-go komisji w powyższej stylizacji, postawionej przez p. T. Cieńskiego, a przyjętej przez p. sprawozdawcę :

Marszałek odczytuje następujący wniosek dodatkowy postawiony przez p. Tadeusza Cieńskiego, a przyjęty przez p. sprawozdawcę :

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem, ażeby urzędowanie w Zarządach dóbr państwowych w Galicyi odbywało się w języku polskim.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek odczytuje następującą rezolucję p. Szajera, przyjętą przez p. sprawozdawcę :

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wyjednał u c. Rządu zezwolenie na bezpłatne zbieranie grzybów i jagód dziko

rosnących — oraz, o ile na to gospodarka lasowa pozwala, na zbieranie opadłych liści.

Izba bez rozprawy uchwala powyższą rezolucję p. Szajera, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Marszałek odczytuje następujący wniosek dodatkowy p. Stojałowskiego :

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby celem ułatwienia bytu ludności małorolnej lub bezrolnej wyjednał u c. k. Rządu wydzierzawienie gruntów w domenach tejże ludności, z wykluczeniem spekulantów“.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek p. Stojałowskiego, przyjęty przez p. sprawozdawcę.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycjach Wydziału powiatowego w Buczaczu i Wydziału powiatowego w Nowym Targu w przedmiocie załatwienia sprawy wynagrodzenia za podwoły.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycję Wydziału powiatowego w Buczaczu z dnia 19. października 1903 l. 3306 i petycję Wydziału powiatowego w Nowym Targu z dnia 19. października 1903 l. 3303 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Przemawia p. Szajer.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek komisji

Następuje :

Sprawozdanie komisji górniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych jak również o petycjach krajowego Towarzystwa naftowego i Związku galicyjskich producentów „Ropa“ L. 905 i 906.

Sprawozdawca p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych przyjmuje się do wiadomości.

2. Upoważnia się Wydział krajowy do budowy domu dla krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu:

a) Aby poczynił starania u ek. Rządu o uzyskanie dla krajowej stacji doświadczalnej dla produktów naftowych — charakteru instytucji publicznej i subwencji z funduszków rządowych;

b) Aby poczynił tak samo starania o urządzenie stacji doświadczalnej dla przyrządów i narzędzi wiertniczych przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie;

i 4. rezolucję

Wzywa się c. k. Rząd, aby po ukończeniu dochodzeń o katastrofie z dnia 2. czerwca 1902 r. w kopalniach wosku ziemnego w Borysławiu, wynik tych dochodzeń zakomunikował Wydziałowi krajowemu, tudzież zasięgnął opinii Wydziału krajowego i stron interesowanych w sprawie nowych przepisów policyjno-górniczych dla kopalń zawierających minerały żywiczne, przed ogłoszeniem ich w dzienniku ustaw i rozporządzeń państwowych.

Sprawozdaniem tem załatwia się petyce L. s. 905 i 906 z r. 1903.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—4 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej w sprawie wniosku posła Rutowskiego i towa-

rzyszy w przedmiocie projektu statutu gminnego dla gminy Zakopanego.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał stosunki panujące w Zakopanem pod względem ustroju gminnego, wykonywania policyi miejscowej i działalności komisji klimatycznej.

II. Wniosek Dra Rutowskiego i towarzyszy w przedmiocie nadania gminie Zakopane powiatu nowotarskiego osobnego statutu gminnego przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia Sejmowi stosownych wniosków.

III. Z wnioskiem tym przekazuje się Wydziałowi krajowemu petycję Ls. 3304 o zatrzymanie komisji klimatycznej w Zakopanem i petycję Ls. 3360 o wydanie statutu gminnego dla Zakopanego.

Przemawia p. Schätzl.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku posła Jana Urbańskiego o wezwanie c. k. Rządu, aby zmusił akcyjne Towarzystwo chropińskie do otwarcia regularnego publicznego ruchu towarowego na kolei lokalnej Tłumacz-Pałahicze.

Sprawozdawca p. Męciński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby zmusił akcyjne Towarzystwo chropińskie jako koncesyonaryusza kolei lokalnej Tłumacz-Palacie-Tłumacz miasto, do bezzwłocznego dopełnienia warunków koncesyi i otwarcia regularnego publicznego ruchu towarowego na tejże kolei.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o rezolucjach p. Oleśnickiego, przekazanych komisji na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 16. października 1903.

Sprawozdawca p. St. Tarnowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, by jak naj-najrychlej przystąpił do budowy budynku celem pomieszczenia gimnazjum Franciszka Józefa w Tarnopolu.

2. Rezolucye posła Oleśnickiego pod a), b), c) i d) przekazuje Sejm c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i odpowiedniego zarządzenia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1 i 2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Rezolucye p. Oleśnickiego, objęte wnioskiem 2. komisji, a uchwałą Izby przekazane c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i odpowiedniego zarządzenia, opiewają, jak następuje:

Wzywa się c. k. Rząd:

a) ażeby obmyślał i przeprowadził środki celem skuteczniejszej nauki języka niemieckiego w szkołach średnich;

b) ażeby przeprowadził reformę nauki języka ruskiego w szkołach realnych w ten sposób, by język ten był przedmiotem nauki już od pierwszej klasy;

c) ażeby postarał się o zaspokojenie potrzeb religijnych uczniów gr.-kat. obrządku w gimnazyach w Galicyi zachodniej, przy których gr.-kat. katecheci nie są ustanowieni, przez utworzenie wspólnego katechety dla kilku gimnazyów, któryby po kilka tygodni w roku w każdym gimnazjum młodzież gr.-kat. z przepisami liturgicznymi wedle obrządku gr.-kat. mógł zaznajomić i dla tychże funkcyi duchowne wedle obrządku gr.-kat. mógł sprawować;

d) ażeby przeprowadził zmianę w planie naukowym gimnazjum Fr. Józefa we Lwowie w ten sposób, by religia gr.-kat. w tem gimnazjum była w ruskim języku wykładana.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku posła Szweda w sprawie zaprowadzenia przy pociągach osobowych wagonów IV. klasy i odpowiedniego zniżenia taryf biletowych.

P. Traczewski w zastępstwie sprawozdawcy p. Struszkiewicza, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosok posła Szweda przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie petycji gminy Jeleśni i 11 gmin okolicznych o utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego w Jeleśni.

Sprawozdawca p. Huza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm obstaje przy swych uchwałach z dnia 6. lutego 1895 — 15. lutego 1897 — 28. kwietnia 1900 i 6. lipca 1901 w sprawie przeniesienia c. k. Sądu powiatowego ze Ślemienia do Suchy i utworzenia nowego c. k. Sądu powiatowego w Jeleśni.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach wdów po nauczycielach ludowych i nauczycieli oraz nauczycielek emerytowanych 1) o przyznanie względnie podwyższenie pensji wdowich z łaski, 2) o przyznanie względnie podwyższenie emerytury lub o wliczenie lat służby w drodze łaski.

Sprawozdawca p. K. Lubomirski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdanie, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy poprzednio omyłki druku, a mianowicie: pierwszy wniosek komisji oznaczyć należy cyfrą „I“, we wniosku IV komisji zamiast: „Małachoskiej“ ma być „Małachowskiej“, a zamiast: „Berarezykowej“ ma być „Balcarezykowej“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby petycjom o dary z łaski o podwyższenie emerytury lub przyznanie takowej, lub o wliczenie lat służby w drodze łaski ze sfer nauczycielskich pochodzących, do Wysokiego Sejmu za pośrednictwem Wydziału krajowego albo do samego Wydziału krajowego skierowanych, nie zwracał petentom lecz takowe w porozumieniu z Radą szkolną badał, stan rzeczy sprawdzał i Wys. Sejmowi wraz ze swymi wnioskami względnie

rezultatem sprawdzenia do załatwienia przedkładał.

II. Nad petycjami Tekli Łojewskiej Elżbiety Langnerowej, Karoliny Pietraszkiewicz, Pauliny Paniczewskiej, Tekli Tydowej, Agaty Ferensiewiczowej, Bronisławy Migdałowej, W. Sz wajkowskiej, Anny Jaworowskiej, Józefy Stupnickiej, Julii Pragłowskiej, Leokady Kotulowej, Teofili Bajcar, Antoniny Komarowej, Maryi Horniatkiewiczowej, Emmy Justyńskiej, Teresy Ficalowiczowej, Wandy Funkowej i Jadwigi Nideckiej — przechodzi się do porządku dziennego.

III. Petycye Maryi Kowalskiej, Grzegorza Fedyka, Franciszki Jaroekiej, Maryi Filas, Barbary Stojalowskiej, Fel. Machalskiej, M. Łazarowicz, M. Blautowej — odsyła się do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną i uwzględnienia przy rozdziale zapomóg.

IV. Petycye Emilii Barzyckiej, Leontyny Nazarkiewiczowej, Zofii Boberskiej, Maryi Ryniewicz, Z. Weinarowej, Z. Małachowskiej, Anieli Ryżewskiej, Maryi Dbalowskiej, Teofili Monicowej, Agnieszki Balcarezykowej, Heleny Rudzińskiej, Anieli Darowskiej, Olimpii Ostapowiczowej, Karoliny Hawlickiej, Maryi Lisowskiej, Kamilli Kamińskiej, A. Szeraniewiczowej, Wandy Tertilówny i Emilii Balickiej — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia sprawozdania w porozumieniu z Radą szkolną.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski I—IV komisji, które p. sprawozdawca odczytuje:

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej z petycji Stefanii Lewandowskiej, wdowy po prymaryuszu szpitala powszechnego w Bochni o podwyższenie pensji wdowiej.

Sprawozdawca p. Jabłoński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Petycję Stefani Lewandowskiej odstepuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia przy zatwierdzaniu budżetu szpitala Bocheńskiego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Stanisława Jędrzejowicza w przedmiocie podniesienia chowu koni.

P. Schnell w zastępstwie sprawozdawcy p. Zagórskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w interesie podtrzymania hodowli koni w monarchii, a przedewszystkiem w Galicyi, przyszedł hodowcom z pomocą:

a) Przez podwyższenie ceny dotychczasowej za dostarczane 4 letnie i starsze remonty z 650 do 700 koron na 800 do 900 koron a za dostarczane komisjom odnośnym na potrzebę c. k. armii 3-letnie źrebaki ceny dotychczasowej 650 do 800 koron na 900 do 1000 koron.

b) Przez oddawanie z pułków kawaleryi do prywatnego użytku rolnikom z zawodu, a w szczególności włościanom tylko klaczy w wieku najwyżej lat sześciu na przeciąg lat pięciu pod warunkiem, że oni zobowiążą się klacze te z chwilą, gdy będą ich własnością, używać do chowu i pokrywać rokrocznie ogierami rządowymi względnie licencyonowanymi.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd wobec przyjętego projektu nowej taryfy autonomicznej

w Niemczech, aby przy zawarciu traktatów handlowych uzyskał znaczne obniżenie cła ustanowionego przez tę taryfę na konie z Austro-Węgier do Niemiec eksportowane, tudzież aby ochronił chów koni w monarchii od konkurencji zagranicznej przez nałożenie na konie wprowadzone do Austro-Węgier wyższego cła.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przeprowadził z c. k. Rządem rokowania celem podwyższenia zasiłku państwowego na podniesienie chowu koni włościańskich i roboczych dla obydwu Towarzystw rolniczych a zarazem upoważnia go do podwyższenia zasiłku krajowego na cel powyższy od roku 1905 pod warunkiem, że i c. k. Rząd zasiłek na podniesienie chowu tych koni podwyższy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wniosek I. komisji, który p. sprawozdawca odczytuje

Po odczytaniu wniosku II. komisji przez p. sprawozdawcę, Marszałek udziela głosu p. Szajerowi.

Przemawia p. Szajer i stawia następującą rezolucję:

R e z o l u c y a .

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy sprzedaży wymustrowanych, a do hodowli zdalnych klaczy postępywano w ten sposób, aby nie sprzedawano ich, jak dotąd, w skoncentrowanych miejscach, t. j. przy komendach korpuśnych, ale by takowe sprzedawane były przy każdym pułku kawaleryi, gdzie tenże jest stacyonowany.

Izba popiera rezolucję p. Szajera.

Po zamknięciu rozprawy nad tą rezolucją przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje imieniem komisji rezolucję p. Szajera.

Marszałek oznajmia, że wniosek powyższy p. Szajera uważa jako osobną rezolucję.

Izba uchwała wniosek II. komisji, następnie bez rozprawy uchwała Izba wniosek III. komisji, a wreszcie uchwała oddzielnie rezolucję p. Szajera.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o petycji Koła I. miejscowego Towarzystwa, obrony polskiego przemysłu w Krakowie.

Sprawozdawca p. Maryewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Towarzystwa obrony przemysłu polskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Wydziału powiatowego w Tarnobrzegu w sprawie zmiany ustawy o księgosuszu z dnia 29. lutego 1880 Nr. 37 Dz. p. p.

Sprawozdawca p. Jerzy Baworowski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Rady powiatowej w Tarnobrzegu w sprawie zmiany ustawy o księgosuszu z dnia 29. lutego 1880 Nr. 37 Dz. p. p. odstępuje się c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie petycji Zdzisława i Heleny Wolskich w Siennowie p. Przeworsk o polecenie Bankowi krajowemu, by tenże wypłacił im

szkodę wyrządzoną przez grad w czasie sekwestru prowadzonego przez Bank krajowy.

Sprawozdawca p. Lipiński odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zdzisława i Heleny Wolskich, właścicieli dóbr Sienno p. Przeworsk, o spowodowanie Banku krajowego do zwrotu szkody wyrządzonej im przez gradobicie w czasie sekwestru prowadzonego przez tenże Bank, w kwocie 33.400 koron odstępuje się Wydziałowi krajowemu do szczegółowego zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

Przemawia p. Żardecki i stawia następującą poprawkę do wniosku komisji:

Zamiast słów we wniosku komisji: „odstępuje się Wydziałowi krajowemu do szczegółowego zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej“ umieścić słowa: „odstępuje się Wydziałowi krajowemu do szczegółowego zbadania, załatwienia w porozumieniu z Bankiem krajowym i zdania sprawy Sejmowi na najbliższej sesji“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Żardeckiego.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji z poprawką p. Żardeckiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej o wniosku posła Mazikiewicza o uwolnieniu domów włościańskich i małomieszczańskich dwóch najniższych klas podatkowych od wszelkich dodatków krajowych i autonomicznych na czas uwolnienia ich od państwowego podatku domowo-klasowego, o ile są kryte materiałem ogniotrwałym.

Sprawozdawca p. Garapich, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Mazikiewicza L. 944 odsyła się do Wydziału krajowego dla zbadania i sprawozdania.

Przemawia p. Agopsowicz i stawia następującą poprawkę:

Po słowie: „sprawozdania“ we wniosku komisji dodać słowa: „z uwzględnieniem również domów krytych ogniotrwale — wszakże niemurowanych“.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca przyjmuje poprawkę p. Agopsowicza.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji z poprawką p. Agopsowicza, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej o petycji miasta Sokala o odpisanie dodatków krajowych od wymierzonego podatku zarobkowego od wydzierzawionego prawa propinacyi za lata 1898 do 1902 włącznie.

Sprawozdawca p. Buynowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy miasta Sokala o odpisanie dodatków krajowych do podatku zarobkowego od dochodu z prawa propinacyi za lata 1898 do 1902 włącznie odstępuje się do zbadania Wydziałowi kraj. i ewentualnego sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. Stapińskiego w sprawie kar wojskowych na wychodźców.

Sprawozdawca p. Władysław Leopold Jaworski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wzywa się ponownie c. k. Rząd, aby jak najrychlej przystąpił do uregulowania we właściwej drodze emigracyi tak stałej, jak i czasowej.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z administracyi krajowych funduszków koszarowych za czas od 1. grudnia 1901 do 30. listopada 1902.

Sprawozdawca p. Jahl, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskim przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z administracyi krajowych funduszków koszarowych za czas od 1. grudnia 1901 do 30. listopada 1902.

II. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd o zasilenie krajowego funduszu pożyczkowego dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar dla c. i k. wojska ze skarbu państwowego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I. i II. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Antoniego Groele, nauczyciela w Schönangrze, o zwrot kwoty 971 koron z funduszu szkolnego krajowego.

Sprawozdawca p. Rayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję L. 2677 Antoniego Groele odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia w porozumieniu z c. k. Radą

szkolną krajową i przedłożenia odpowiedniego wniosku.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

JE. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki zabiera głos i oznajmia, że na podstawie Najwyższego postanowienia zamyka I. sesję VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego.

Przemawia p. Abrahamowicz w sprawie formalnej i wnosi:

Przekazane komisji podatkowej sprawy L. s. 2601, 3147, 3187, 3407, 3230, 3252, 3022, 3511 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy formalny wniosek p. Abrahamowicza.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonej interpelacji i protokołu z 49. posiedzenia, a zarazem oznajmia, że protokół 48. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacja

posła Włodka Filipa i towarzyszy do c. k. Rządu o ustanowienie geometry ewidencyjnego przy c. k. Sądzie powiatowym w Tuchowie.

Okręg Sądu powiatowego w Tuchowie obejmujący obszar 30 gmin nie ma dotychczas własnego geometry ewidencyjnego, lecz przydzielony jest do urzędu ewidencyjnego w Tarnowie. Wynikają stąd dla ludności rozliczne przykrości, utrudnienia i straty. Czy dla sporządzenia działu spadkowego, czy dla kupna lub sprzedaży drobnej kawałka gruntu muszą ludzie odbywać i czteromilową podróż, nierzadko po

kilka razy, gdyż wobec wielkiej rozległości trudno geometrę ewidencyjnego zastać w biurze. Rząd nie na tem nie straci, gdy rozdzieli Tarnowskie biuro ewidencji katastru gruntowego na dwie części — Tarnowską i Tuchowską i w Tuchowie urząd ten wprowadzi, a dla ludności będzie to wielką wygodą i pożytkiem.

Czy zechce c. k. Rząd jak najrychlej wprowadzić w życie urząd ewidencji katastru gruntowego przy c. k. Sądzie powiatowym w Tuchowie dla tamtejszego okręgu sądowego.

Lwów, dnia 3. listopada 1903.

Interpelant:

Filip Włodek w. r.

Rayski, Szajer, Buynowski, Bojko, Krempa, Stapiński, Romanowicz, Michalski, Huza, L. Wiśniewski, Fruchtman, Bednarski, Maiss, Maryewski, Schätzel.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół 49. posiedzenia.

Izba w głosowaniu przyjmuje protokół 49. posiedzenia.

Przemawia Marszałek, a mowę swą kończy okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia Najprzew. ks. Arcybiskup Theodorowicz.

Trzemawia JE. c. k. Namiestnik.

Przemawia Marszałek i zamyka posiedzenie, a zarazem I. sesję VIII. peryodu sejmowego.

Kouiec posiedzenia godzina 11 minut 7 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

